

فهرست مطالب

پیشگفتار.....	۱۳
مقدمه مصحح.....	۲۱
[از ویژگی‌های امام علی بن ابیطالب - خداوند به او شرف و عزت دهد - آن است که ایشان همه علوم ظاهر و باطنی قرآن و نیز دانش تنزیل و تأویل آن را از پیامبر (ص) فرا گرفته است و در این باره هیچ کس به پای ایشان نمی‌رسد].	۳۳
[در بیان اینکه خداوند متعال بندگان مخلص خود را با عنوان اجلال و تشریف و عنایت و آیه «یا ایها الذین آمنوا»، «ای کسانی که ایمان آورده‌اید» خطاب نکرده، مگر آنکه امام علی بن ابیطالب (ع) در رأس این مخاطبان و برترین مصداق خطاب الهی بوده است].	۳۸
[بیان اینکه خداوند متعال در خصوص هیچ کدام از مؤمنان، آن تعداد آیات مدح و ستایشی را نازل نکرده که در حق علی ابن ابیطالب - خداوند به او شرف و عزت دهد - و مرتبه والای او نازل کرده است].	۴۳
احادیث وارد شده در باره آیه «وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَارْكَعُوا مَعَ الرَّاكِعِينَ» [۴۳/ بقره: ۲] در شأن رسول خدا و علی (ع).....	۴۹
احادیث وارد شده در باره آیه «الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُم بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ سِرًّا وَعَلَانِيَةً فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ» [۲۷۴/ بقره: ۲] در شأن علی (ع).....	۵۱
احادیث وارد شده در باره آیه «فَمَنْ حَاجَّكَ فِيهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ..... فَتَجَعَلْ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَى الْكَاذِبِينَ» [۶۱/ آل عمران: ۳] در شأن اهل بیت (ع).....	۵۶

احادیث وارد شده در باره آیه «الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا» [۴/مانده: ۵] در بیان ماجرای غدیر خم..... ۶۴

احادیث وارد شده در باره آیه «إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ» [۵۵/مانده: ۵] در بیان ولایت علی (ع) هنگامی که در حال رکوع انگشتری خود را صدقه داد..... ۶۹

احادیث وارد شده در باره آیه «يَتْلُهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ [وَأِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَغْتَ رِسَالَتَهُ] وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ» [۶۷/مانده: ۵] در بیان نصب علی (ع) به وسیله رسول خدا (ص) به عنوان خلیفه پس از خود..... ۹۲

احادیث وارد شده در باره آیه «هُوَ الَّذِي أَيْدَكَ بِتَصْرِهِ وَبِالْمُؤْمِنِينَ» [۶۲/انفال: ۸] در مورد اینکه بر عرش الهی ثبت است که: لایله الاالله محمد عبدي و رسولي ائدته بعلي..... ۹۶

احادیث وارد شده در باره آیه «يَتْلُهَا النَّبِيُّ حَسْبُكَ اللَّهُ وَمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ» [۶۴/انفال: ۸] در شأن علی (ع)..... ۹۸

احادیث وارد شده در باره آیه «وَأَذِّنْ مِنْ اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَى النَّاسِ يَوْمَ الْحَجِّ الْأَكْبَرِ أَنَّ اللَّهَ بَرِيءٌ مِنَ الْمُشْرِكِينَ» [۳/سوره توبه] در بیان مأموریت علی (ع) برای ابلاغ سوره برانته..... ۱۰۰

احادیث وارد شده در باره آیه «أَجْعَلْتُمْ سِقَايَةَ الْحَاجِّ وَعِمَارَةَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ كَمَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ... وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ» [۱۹/توبه: ۹] بزرگداشت علی (ع) و توبیخ عباس و شیبیه به خاطر فخر فروشی آنان از باب تصدی گری سقایت حجاج و عمران مسجد الحرام..... ۱۰۳

احادیث وارد شده در باره آیه «يَتْلُهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ» [۱۱۹/توبه: ۹] در بزرگداشت علی (ع) و وجوب همراهی مؤمنان با وی..... ۱۰۷

احادیث وارد شده در باره آیه «أَفَمَنْ كَانَ عَلَىٰ بَيْنَةٍ مِنْ رَبِّهِ وَيَتْلُوهُ شَاهِدٌ مِنْهُ» [۱۷/هود: ۱۱] در بزرگداشت علی (ع) و احتساب وی به عنوان گواهی بر حقانیت رسول خدا (ص)..... ۱۱۰

احادیث وارد شده در باره سخن رسول خدا (ص) با علی (ع) در تفسیر آیه «وَفِي الْأَرْضِ قِطْعٌ مُتَجَبِّرَاتٍ [وَجَنَّاتٌ مِنْ أَعْنَابٍ وَزَرْعٌ وَنَخِيلٌ صِنَوَانٌ وَعِزُّرٌ صِنَوَانٍ [يُسْقَىٰ بِمَاءٍ وَجِلْوًا]» [۴/رعد: ۱۳] مبنی بر اینکه مردم از شجره های گوناگونند و من و تو از یک شجره هستیم..... ۱۱۶

احادیث وارد شده در باره آیه «إِنَّمَا أَنْتَ مُنذِرٌ وَلِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ» [۷/رعد: ۱۳] در شأن علی (ع)..... ۱۲۰

احادیث وارد شده در باره آیه «وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَسْتَ مُرْسَلًا قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ [وَمَنْ عِنْدَهُ عِلْمُ الْكِتَابِ]» [۴۳/رعد: ۱۳] در شأن علی (ع)..... ۱۲۷

احادیث وارد شده در باره آیه «إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَيَجْعَلُ لَهُمُ اللَّهُ رِزْقًا وَسَعَةً [وَأَجْعَلْ لِي وَزِيرًا مِنْ أَهْلِ هَنُورٍ أَخِي أَشَدُّ بِهِ أَرْزَى وَأَشْرَكُهُ فِي أَمْرِي]» [۲۹-۳۲/طه: ۲۰] در مورد درخواست رسول خدا (ص) از خداوند مبنی بر نصب علی (ع) به عنوان وزیر و پشتیبان وی در امر دعوت به سوی خدا..... ۱۳۸

احادیث وارد شده در باره آیه «وَإِنِّي لَغَفَّارٌ لِمَنْ تَابَ وَءَامَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا ثُمَّ اهْتَدَىٰ» [۸۱/طه: ۲۰] در بیان اینکه آموزش و غفران الهی مخصوص مؤمنانی است که کارهای نیک انجام داده و به راه ولایت اهل بیت (ع) رهنمون شده اند..... ۱۴۱

احادیث وارد شده در باره آیه «هَذَا خِطَابُ لِقَاءِ الْمُؤْمِنِينَ وَأَمْؤِمَاتِنَ الَّذِينَ اتَّخَذُوا اللَّهَ مَعْلُومًا» [۱۹/ حج: ۲۲] در مورد علی (ع)، حمزه و عبيده و نیز عقبه، شیبه و ولید..... ۱۴۳

احادیث وارد شده در باره آیه «وَإِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ عَنِ الصِّرَاطِ لَنُكَيِّبُونَ» [۷۴/ مؤمنون: ۲۳] در بیان اینکه منحرفان از طریف اهل بیت (ع) به روز جزا ایمان ندارند..... ۱۴۷

احادیث وارد شده در باره آیه «وَعَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ» [۵۵/ نور: ۲۴] در مورد تحقق وعده الهی در حق علی (ع) و فرزندان معصوم وی و ولایت آنان بر بندگان خدا..... ۱۴۹

احادیث وارد شده در باره آیه «وَأَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ» [۲۱۴/ شعراء: ۲۶] در مورد اقدام پیامبر در نصب علی (ع) به عنوان وصی و جانشین خود..... ۱۵۲

احادیث وارد شده در باره آیات «مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِنْهَا وَهُمْ مِنْ فَزَعِ يَوْمِئِذٍ ؕ ءَامِنُونَ وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَكُبَّتْ وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِ هَلْ يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ» [۸۹-۹۰/ نمل: ۲۷] در بیان اینکه مراد از حسنه حب اهل بیت (ع) و منظور از سیئه دشمنی با آنان است..... ۱۵۷

احادیث وارد شده در باره آیه «أَقْمِنَ كَانُ مُؤْمِنًا كَمَنْ كَانُ فَاسِقًا لَا يَسْتَوُونَ» [۱۸/ سجده: ۳۲] در مورد تصدیق علی (ع) از جانب خداوند و تأیید ایمان وی به هنگام درگیری لفظی او با ولید بن عقبه..... ۱۶۱

احادیث وارد شده در باره آیه «وَرَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِغَيْظِهِمْ لَمْ يَنَالُوا خَيْرًا» [وَكَفَى اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ الْقِتَالَ] [۲۵/ احزاب: ۳۳] در بیان فرج حاصله برای مسلمانان پس از جریان قتل عمرو بن عبدود به وسیله علی (ع)..... ۱۶۸

احادیث وارد شده در باره آیه «إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا» [۳۳/ احزاب: ۳۳] در شأن اهل بیت (ع)..... ۱۷۲

احادیث وارد شده در باره آیات «إِنَّ الَّذِينَ يُؤْذُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا مُهِينًا» [وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ] [۵۷-۵۸/ احزاب: ۳۳] در بیان اینکه هر کس آگتسبوا فَقَدْ أَحْتَمَلُوا بُهْتَانًا وَإِثْمًا مُبِينًا، [۳۳/ احزاب: ۳۳] در بیان اینکه هر کس علی (ع) را بیازارد، رسول خدا (ص) را آزرده است..... ۱۸۴

احادیث وارد شده در باره آیه «وَقِفُوهُمْ إِنَّهُمْ مَسْئُولُونَ» [۲۴/ صفات: ۳۷] مبنی بر اینکه از مردم در خصوص ولایت علی (ع) سؤال می شود..... ۱۹۲

احادیث وارد شده در باره آیه «سَلِّمْ عَلَيَّ إِنْ يَأْسِينِ» [۱۳۰/ صفات: ۳۷] و اینکه مراد از این آیه، اهل بیت (ع) هستند..... ۱۹۶

احادیث وارد شده در باره آیه «وَالَّذِي جَاءَ بِالصِّدْقِ وَصَدَّقَ بِهِ ءَ أُولَئِكَ هُمْ» [۳۳/ زمر: ۳۹] و اینکه مراد از (صدق به) علی (ع) است..... ۲۰۰

احادیث وارد شده در باره آیه «قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَى» [۷۳/ شوری: ۴۲] در وجوب محبت اهل بیت (ع) بر جهانیان و اینکه مراد از اهل بیت، علی، فاطمه، حسن و حسین (ع) هستند..... ۲۰۳

احادیث وارد شده در باره آیه «فَإِنَّمَا نَذْهَبَنَّ بِكَ فَإِنَّا مِنْهُمْ مُنْتَقِمُونَ» [۴۱/ زخرف: ۴۳] دال بر وعده خداوند به طغیانگران و سرکشان مبنی بر اینکه به وسیله علی (ع) از آنان انتقام خواهد گرفت..... ۲۱۲

احادیث وارد شده در باره آیه «وَلَمَّا ضُرِبَ ابْنُ مَرْيَمَ مَثَلًا إِذَا قَوْمُكَ مِنْهُ يَصِدُّونَ» [۵۷/ زخرف: ۴۳] در شأن مناعت طبع علی (ع)..... ۲۱۶

احادیث وارد شده در باره آیات «أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ أَنْ لَنْ نُخْرِجَ اللَّهُ أَضْغَانَهُمْ وَلَوْ نَشَاءُ لَأَرَيْنَاكَهُمْ فَاعْرِفْتَهُمْ بِسْمِهِمْ ؕ وَتَعْرِفْنَهُمْ فِي لَحْنِ الْقَوْلِ» [۲۹-۳۰/ محمد: ۴۷] و اینکه منافقان از روی کینه ورزی نسبت به علی (ع) شناخته می شوند..... ۲۲۳

- احادیث وارد شده در باره آیه «مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ . . . مِنْهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرًا عَظِيمًا» [۲۹/ فتح: ۴۸] مبنی بر اینکه اسلام با شمشیر علی (ع) سامان گرفت. . . . ۲۲۶
- احادیث وارد شده در باره آیه «إِنَّ الَّذِينَ يَغُضُّونَ أَصْوَاتَهُمْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ أُولَئِكَ الَّذِينَ امْتَحَنَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ لِلتَّقْوَىٰ» [۳/ حجرات: ۴۹] و اینکه علی (ع) مصداق این آیه است. . . . ۲۳۰
- احادیث وارد شده در باره آیات «مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ [بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَا يَبْغِيَانِ يَخْرُجُ مِنْهُمَا اللَّوْزُ وَالْمَرْجَانُ]» [۱۹-۲۲/ الرحمن: ۵۵] مبنی بر اینکه مراد از این آیه پیامبر (ص) و اهل بیت (ع) هستند. . . . ۲۳۳
- احادیث وارد شده در باره آیات «وَالسَّابِقُونَ السَّابِقُونَ [أُولَئِكَ الْمُقَرَّبُونَ]» [۱۰ - ۱۱/ واقعه: ۵۶] مبنی بر اینکه علی (ع) اولین ایمان آورنده به خدا و رسول اوست. . . . ۲۳۷
- احادیث وارد شده در باره آیه «وَالَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ أُولَئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ وَالشُّهَدَاءُ عِنْدَ رَبِّهِمْ لَهُمْ أَجْرُهُمْ وَنُورُهُمْ» [۱۹/ حدید: ۵۷] مبنی بر اینکه صدیقین سه نفر بودند و سومین نفر آنها علی (ع) است که از همه برتر است. . . . ۲۴۱
- احادیث وارد شده در باره آیات «يَتْلُوهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا تَنَجَّيْتُمُ الرَّسُولَ . . . ءَأَشْفَقْتُمْ . . . وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ» [۱۲-۱۳/ مجادله: ۵۸] مبنی بر اینکه تنها علی (ع) طبق این آیه برای مصاحبت با پیامبر (ص) صدقه داد. . . . ۲۴۴
- احادیث وارد شده در باره آیه «لَا يَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ . . . إِلَّا إِنْ حَزَبَ اللَّهُ هُمْ الْفَالِحُونَ» [۲۲/ مجادله: ۵۸] و روایت سلمان فارسی که گفت: از قول پیامبر (ص) علی (ع) و شیعیان او رستگاراند. . . . ۲۲۸

- احادیث وارد شده در باره آیه «وَإِنْ تَظَنُّرَا عَلَيْهِ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ مَوْلَاهُ وَجِبْرِيلُ وَصَلِحُ الْمُؤْمِنِينَ» [۴/ تحریم: ۶۶] مبنی بر اینکه مخالفان رسول خدا (ص) از جانب خدا . . . و مؤمنین صالح یعنی علی (ع) کیفر داده خواهند شد. . . . ۲۵۲
- احادیث وارد شده در باره آیه «يَتْلُوهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا تُوْبُوْا إِلَى اللَّهِ تُوْبَةً نَّصُوْحًا . . . إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ» [۸/ تحریم: ۶۶] مبنی بر اینکه علی (ع) سومین فردی است که خداوند در روز قیامت کسوت کرامت بر او خواهد پوشاند. . . . ۲۵۶
- احادیث وارد شده در باره آیه «وَتَعْبَهُ أَذُنٌ وَعَيْبَةٌ» [۱۲/ الحاقه: ۶۹] و سخن رسول خدا (ص) با علی (ع) که خداوند به من فرمان داده که تو را به خود نزدیک کرده ۲۶۲
- احادیث وارد شده در باره آیه «إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمُ خَيْرُ الْأَبْرِيَّةِ» [۷/ بینه: ۹۸] و سخن رسول خدا (ص) با علی (ع) که خیر البریه تو پیروان تواند. . . . ۲۶۹
- احادیث وارد شده در باره آیه «وَالْعَصْرِ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَّصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَّصَوْا بِالصَّبْرِ» [عصر: ۱۰۳] مبنی بر اینکه مراد از این آیات (ع) و بعضی یاران خاص اوست. . . . ۲۷۶
- احادیث وارد شده در باره آیه «ثُمَّ لَتَسْتَلْنَ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيمِ» [۸/ تکوین: ۱۰۲] مبنی بر اینکه مراد از نعیم، ولایت علی (ع) و فرزندان معصوم اوست. . . . ۲۷۹
- خاتمه ۲۸۲
- فهرست راویان حافظ ابونعیم اصفهانی. . . . ۲۸۵